

Teatteria talviristeilyllä

Johannesseuralaiset olivat sananmukaisesti talviristeilyllä: jäät kolisivat laivan kylkiin ja välillä laineet keikuttivat isoa alusta.

Tällä kertaa matkalaisia oli 83; useimmat ennenkin mukana olleita, osa ensikertalaisia. Karjala-teemalla menttiin kolmannen kerran. Nyt saimme nauttia teatterista, kun **Timo Väntsi** esitti meille Kysymyksiä Karjalasta -näytelmänsä. Timo Väntsi kertoi kyseessä olevan hänen pariskymmenes esityksensä. Kysymyksiä Karjalasta -esitystä on tilattu moniin paikkoihin, mm. helmikuussa esitys on Oulussa ja Somerolla, maaliskuussa Joensuussa, huhtikuun alussa Teatteri **Mundossa** Turussa. Muita projekteja Timolla on tulossa Sauvon kesäteatteriin ja Tehdasteatteriin.

”Karjalaisuudessa on jotain voimakasta”, Timo sanoo, ”halusin kertoa karjalaisten tarinan tuoden siihen kolmannen polven evakon näkökulmaa.” Esitys on ns. paperiteatteria: paperinukien avulla kuvataan historian kulkua, niin päähenkilöä ja hänen sukuaan kuin

suuria historian tapahtumia. Aineistoa on antanut isä **Paavo Väntsi**, ja hän onkin näytelmän pieni karjalaispoika. Timo kertoi isänsä ja isoisänsä kanssa käyneensä jo vuonna 1982 Viipurista taksilla Johanneksessa entistä kotipaikkaa katsomassa. Kontakti paikallisten asukkaiden kanssa syntyi, vaikkei yhteistä kieltä ollutkaan.

Esityksessä liikutaan 1540-luvun Viipurista nykyaikaan. Talvisodasta lähdetään evakkoon Porin Lattomerelle, jatkosodan jälkeen asetutaan ns. rintamamiestaloon Ala-Lemuun Kaarinaan.. Lapsia syntyy. Yhden henkilön ja suvun evakkotarina on yleistettävissä muihin samantapaisiin tarinoin, siksi se on koskettava evakkomatkan kokeneille ja näiden jälkipolville.

Taitavasti imitoidut tunnettujen poliitikkojen kannanotot Karjalan palauttamisasiaan huvittivat yleisöä.

Timo Väntsi, Ehrnrooth ja muita merkkihenkilöitä pohtimassa Karjalan kysymystä.

Runsaslukuinen yleisö valmistautui seuraamaan esitystä.

Kuvat: Kaija Sipilä

Kekkonen ja Hruštšev eivät saaneet saunassa sovituksi Pohjois-Lapin vaihtamista Karjalaan, eikä muidenkaan poliitikkojen toimin asia edennyt.

Tekijä toivoi, että yleisö nauttisi esityksen myötä ”matkasta Karjalaan”. Näin kävi. Kaiho pohjaton vaikuttaa vielä kolmannessakin polvessa.

Ensimmäistä kertaa talviristeilyllä olivat **Sinikka Koskinen** (juuret Kurkijoella ja Ruskealassa) sekä **Leena Kiukainen** (Karhulasta). ”Tuntui, että Timo Väntsi kertoi juuri minulle”, arvioi Sinikka. Leenan mielestä ”tarina on tärkeä niille, joille ei ole puhuttu karjalaisten kokemuksista”. **Sakari Vornasesta** ”tuntui, kuin olisi oltu kotitalossa. Koko ajan ajatteli, miten meille kävi”.

Koko risteilyporukan mielestä ohjelma oli antoisa. Myös yhteiset ruokailut ja kahvitelut sekä Baltic Princessin palvelut toimivat erinomaisesti. Kiitokset matkaemäntä **Sari Auvaiselle** ja -isäntä **Pekka Teräväiselle** hyvin onnistuneista järjestelyistä.

– Kaija Sipilä –

Uudenlainen lasten sukukirja

Moni karjalainen sukuseura miettii, miten nuoremmat polvet saisi mukaan suvun toimintaan. Johanneksen Karhulan kylästä lähtöisin oleva Skyttä-suku ideoi *Uudenlaisen sukukirjan*, johon kerättiin Skyttien nuorimpien sukupolvien piirustuksia ja kirjoituksia.

Viehättävän kirjan on ideoinut ja toimittanut Maija-Liisa Pitkänen. Hän oli jo mukana tekemässä vuonna 2005 ilmestynyttä Karhulan Skyttien sukuhistoriaa *Kyläjojan takana*.

Kirjan esittelyä lähemmin sivulla 5.

Maija-Liisa Pitkänen, Uudenlainen sukukirja, Klingendahl Paino Oy 2018. 56 s. ISBN 978.952.5435-39-9

TÄSSÄ LEHDESSÄ:

Risteilytunnelmia

s. 1 ja 7

Seuran kevätkokouskutsu

s. 2

Johanneksen kirjastovaiheet

s. 4

Karjalakuoron kuulumisia

s. 5

Muistelo isästäni Aleksanteri Ratiasta

Ale soitteli vielä 80-vuotiaanakin haitariaan.

Muistelen sinua, isäni, usein. Olen kiitollinen kaikesta siitä, mitä olet minulle antanut. Sinun elämäsi sisältyi paljon vaikeita aikoja. Elit parasta nuoruuttasi silloin, kun synnyinmaamme Suomi taisteli veli veljeä vastaan. Näistä ajoista en kuullut sinun koskaan puhuvan. Tiedän, että ne ovat olleet sinulle ja kaikille muillekin traumaattista aikaa. On ollut parempi, ettet niitä ole enää palauttanut mieleen ja siirtänyt sitä tuskaa lapsille.

Myöhempien sotien raskaat ajat jättivät sinuun jälkensä. Jouduit lähtemään perheesi kanssa evakoitien tuntemattomalle tielle sinulle niin äärettömän rakkaasta Karjalasta. Vuosikymmeniä jaksoit toivoa, että vielä kerran pääsisit sinne takaisin.

Isäni **Aleksanteri Ratia** syntyi Tikkanen kylässä Johanneksen pitäjässä.

Siellä hän eli lapsuutensa ja nuoruutensa. Perheeseen syntyi seitsemän lasta, Aleksanteri kuudentena.

Isän isä **Herman Gabrielsson Ratia**, s. 1846, oli aikanaan muuttanut Iivanalasta Tikkanen kylään. Tietojeni mukaan Herman teki torkkuu, myi mm. kananpoikia ja -munia. Perheen äiti **Karolina (Karo) Mattsdotter Tikka** oli syntynyt 1848 Tikkalassa. Vartuttuaan Hermannin ja Karo kohtasivat ja kirkonkirjojen mukaan heidät vihittiin 1872.

Elämä oli hyvin vaatimatonta, niin kuin suurperheessä voi kuvitellakin. Lapsia syntyi tiuhaan tahtiin: **Konstantin** 14.3.1873, **Aleksandra** 29.12.1874, **Olga Maria** 24.5.1877, **Johan** 28.7.1879, **Anton** 9.8.1885, **Aleksander** 10.8.1888 ja **Emma** 29.7.1891. Ainakin yksi lapsista, ensimmäinen Anton, kuoli vain vuoden ikäisenä (1883 – 1884).

Äiti Karo kävi hieromassa ja kuppamassa ja sai näin osaltaan perheelle lisätuloja. Isäni kertoi, että hänen äitinsä tunsu hyvin luonnonnyrtit ja käytti niitä lääkinnällisiin tarkoituksiin.

Lapset laitettiin työntekoon jo nuorena. Isäni muisti lähteneensä jo yhdeksän vanhana lapsenhoitohommiin Johannekseen. Sinne hän kulki hiihtäen Koiviston saaresta.

Koulunkäynti oli vähäistä. Sitä Ale kävi kaikkiaan neljä vuotta: pienten koulua kaksi vuotta, kiertokoulua yhden vuoden ja kansakoulua vain yhden vuoden. Niinpä onkin ihmeellistä, miten isästäni kehittyi kirjallisesti lahjakas, aikaansa seuraava mies noin vähällä opiskelulla.

Nuorena poikana Ale pääsi harjoittelijaksi rakennukselle. Palkkana oli 20 kopeekkaa päivässä. Ammatilainen sai 50 kopeekkaa. Ahkerana työntekijänä hänestä kehittyi taitava kirvesmies. Siinä ammatissa Ale olikin koko työikänsä niin Karjalankannaksella kuin sotien jälkeen eri paikkakunnilla Suomessa. Viipurissa rakennuksilla työskennellessään hän ajeli pyörällä Hylkiälän ja Viipurin väliä. Hylkiälän kodissa isä asui ensin vanhempiensa ja Emma-siskon kanssa. Vanhempien kuoltua jäivät Emma ja Ale kahdestaan taloon. Kun Ale löysi rinnalleen nuoren **Helvin**, muutti Emma Viipuriin. Alen ja Helvin vihki kirkkoherra **K.A. Aukee** Johanneksen kauniissa kirkossa.

Nuorena miehenä Ale harrasti painia ja keihäänheittoa. Hän kuului Tikkanen Pyrintö urheiluseuraan. Myös hiihto oli yksi hänen mielihajasteistaan. Minun lapsuuteni muistikuvissa isäni hiihteli paljon ja valmensi ja innosti meitä lapsia tähän jaloos harrastukseen. Käteväni miehenä hän teki kaikille lapsille puusukset ja -sauvat. Olenkin saanut kipinän hiihtoharrastukseen isän ansiosta, ja se on minulle vieläkin mieluinen laji. Työskennellessään Kaukaan tehtaalla hän osallistui työntekijöiden suurhiihtoihin ja voitti yli 55-vuotiaitten sarjassa ensimmäisen palkinnon. Tällöin hänellä oli ikää 61vuotta. Siitä on muistona kaunis kullattu jälkiruokalusikka.

Ehkäpä liikunnallinen elämäntapa pitikin isäni erittäin terveenä. Ensimmäisen kerran hänen täytyi turvautua lääkärin apuun, kun hän putosi rakennustelineiltä rakentaessaan meille

uutta kotia Lappeen Hartikkalan kylään. Silloin hänellä oli ikää jo kuusikymmentä vuotta. Siinä haverissa katkesi muutama kylkiluu, mutta ne paranivat hyvin.

Lieneekö isäni saanut perinnöksi vanhemmiltaan musikaalisuuden lahjan? Olisipa sitäkin asiaa ymmärtänyt kysyä isän vielä eläessä. Paljon hän kuitenkin soitteli jo nuorena miehenä Karjalankannaksella. Mieluisat instrumentit olivat viulu ja haitari. Missä on tuo soittotaito opittu, sitäkään en tiedä. Isällä oli kyllä ilmiömainen, lähes absoluuttinen sävelkorva. Kun hän kuuli jonkun musiikkikappaleen, hän pystyi soittamaan sen ulkomuistista puhtaasti. Nuotteja isä ei osannut lukea. Monen monituksia runojaankin hän

Ale ja viulu.

sävelsi ja muisti sävelen, vaikkei niitä kirjoitettukaan nuoteiksi. Minun harmittelun aiheeni on, että en muista näiden runojen säveleitä kuin muutaman. Isän muistokansiossa on sävellettyjen runojen alla maininta: ”Oma sävel.” Lapsuuskodissani laulettiin paljon. Ei ollut joulua, jolloin ei laulettu. Se kuului aina perheemme joulunviettoon. Kaikki lauloivat. Äidilläkin oli kaunis lauluääni ja jokaisella lapsella oli laulunlahja.

Karjalankannaksella isä soitteli kolmen miehen orkesterissa hanuria ja viulua. Eri kokoonpanolla soiteltiin tanssipaikoissa. Näistä ajoista on muutama valokuvakin muistona.

Hanurin isä osti lapsuudessani pian sodan jälkeen. Lievätkö kuvissa olevat viulu ja hanuri jääneet venäläisten sotasaaliiksi, kun tuli kiireinen lähtö evakkoon eikä tavaroita paljon ehditty mukaan ottaa.

Viulua en ole koskaan nähnyt. **Tapio** veljeni oppi soittamaan hanuria isän opastuksella ja soitteikin sitä koko nuoren elämänsä ajan. Vielä 80-vuotiaanakin isä oli innokas soittaja, mutta harmitteli, kun sormet eivät enää taipuneet soittamaan Säkkijärven polkkaa.

Johannekselaiseen isä kirjoitti muistojaan ja runojaan sen jälkeen, kun olimme muuttaneet 1946 Tarvasjoelta lähelle Lappeenrantaa ja Karjalankannasta. Hän ei viihtynyt Länsi-Suomessa. Ihmiset eivät olleet niin puheliasta kuin Karjalassa ja murrekin tuntui kovin oudolta. Ensimmäiset kirjoituksensa isä lähetti Johannekselaiseen luultavasti 50-luvun alussa. Tällaiset päiväykset olen löytänyt hänen muistokirjoituskansioistaan. Varhaisempia, 40-luvun kirjoituksia on julkaistu Lappeenrannassa ilmestyneisiin lehtiin, Etelä-Saimaaseen ja Karjalaan. Vanhin tallessa oleva kirjoitus on syntynyt ensimmäisessä evakko-paikassamme Mikkelin Salonsaarella vuoden 1939 syksyllä.

Lähes kaikki isäni kirjallinen tuotanto sisältää kaipausta kotiin Karjalaan ja ylistystä kauniille Kannakselle. Olen iloinen, että nämä dokumentit ovat säilyneet vuosikymmeniä hyväkuntoisina. Isän kuoleman jälkeen niitä säilytti vanhin siskoni **Annikki**. Rakkaan siskoni kuoleman jälkeen olen saanut ne huollettavakseni. Usein luen näitä muisteloita ja tunnen suurta kiitollisuutta, että olen saanut olla lapsi kauniin, köyhän Karjalan.

Kaikki nämä lahjat ja luonteenpiirteet, jotka isä oli saanut lahjaksi Luojaltaan, olivat hänen parempi ja taiteellinen puolensa. Kuitenkin hän osasi olla ankara ja tiukka kasvattaja. Isä oli ehdoton perheen pää ja häntä piti kaikkien totella. Kirkkaimpana muistona ovat mieleeni jääneet kuitenkin ne monet kauniit lapsuusajat, jolloin saimme kokea isän rakkautta ja huolenpitoa. Hänellä oli meille aikaa ja häneltä riitti kiinnostusta tekemisiämme kohtaan aina lapsesta aikuisuuteen asti. Muistan hänen rakastaneen jokaista lapsenlastaankin ja omistaneen heille runojaan.

Isän vaiherikas elämä päättyi hänen ollessaan lähellä 90. syntymäpäiväänsä. Hän sai elää terveenä ja virkeänä melkein viime metreille saakka. Äiti ja me Suomessa asuvat lapset kokoonnuimme isän vuoteen viereen hänen toiveestaan. Siinä hän kertoi meille jättävänsä pian rakkaat omaisensa ja kauniin Karjalan maan.

Kuvat ja teksti: **Ella Heino**

KUVAT: Aleksanteri Ratia, Aukusti Ikonen ja Arvid Ikonen Johanneksessa.

Arvi Ikonen, Aleksanteri Ratia ja Tauno Ratia.

HAASTETTA KERRAKSEEN – IDEAT ESIIN

Oletko nuoremman polven johannekselainen tai siirtokarjalaista sukua muualta? Kerro millä toimilla sinun mielestäsi voisimme saada ikäpolveasi tai vielä nuorempia kiinnostumaan karjalaisista kotiseutuasioista tai karjalaisuudesta nykyajassa.

Miten voisimme saada teitä ja heitä osallistumaan perinnetapahtumiin, muihin tapahtumiin, tiedonhankintaan, tiedonjakamiseen? Millaisia toimia pitäisi lisätä nykyisten rinnalle? Mitä erityistä uutta toivoisit löytäväsi lehden sivuilta ja seuran joltain muulta toimintalohkolta? Millä asioilla ja millä tavoilla pitäisi lähestyä kouluikäisiä tai nuoria tai nuoria aikuisia tai keskiikäisiä?

Laita ideasi liikkeelle helmi-maaliskuussa, toimita lehtitoimikunnalle nimellä tai nimimerkillä – yhteystietoja löydät takasivulta. Me otamme ajatuksista osamme ja välitämme toiset muulle johannekselaiselle yhteisölle.Varttuneempi osallistuja voi yhtä hyvin käyttää kokemuksen ääntä ja viestittää mietteensä – nuoremman polven aktivointi on yhteinen haasteemme.

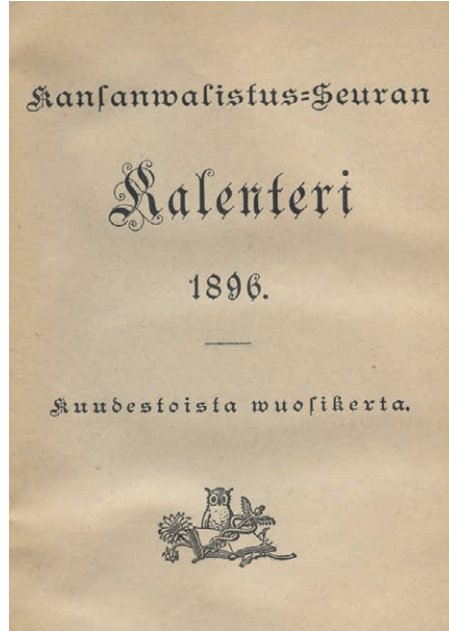
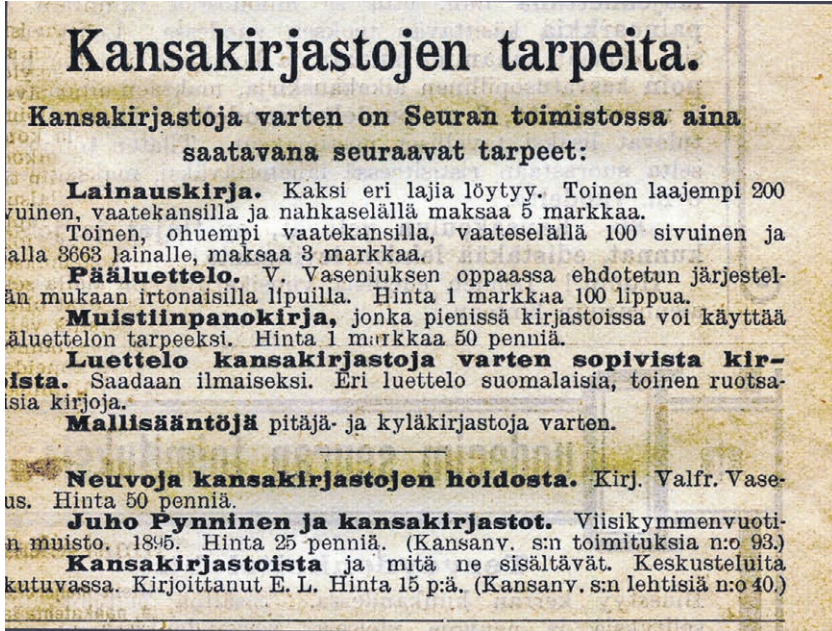
Johannes kirjastotoimen eturintamassa

Suomenkielisiä kansankirjastoja alettiin perustaa kansallisen heräämisen seurauksena 1840-luvulla. Viipurin läänissä nähtiin vahvin nousu. Viipurilainen kauppa-apulainen ja konttoristi Juho Pynninen toimi uuden ajan airuena - kirjoitti, puhui sekä perusti kaupunkiin 200 niteen kirjaston 1846 ja haastoi muita samaan. Pynninen hoiti ja laajensi kirjastoaan liki pari vuosikymmentä. Häntä pidetään esi-merkkinsä ja vaikutuksensa takia kansankirjastojen isänä Suomessa.

Ylioppilaat ja nuorempi papisto tarttuivat viemään näitä ajatuksia eteenpäin. Johannes Hertz vihittiin papiksi 1845 ja hänestä tuli yksi suomalaisen kansankirjastotoiminnan kantaistista. Hän toimi ensi vaiheissa apulaispappina Heinjoella 1846, Kivennavalla 1848 ja Johanneksessa 1849. Hertz oli **Juho Pynnisen** sanoman välittäjä – kaikille näille paikkakunnille hän perusti välittömästi kansankirjaston ja toimi itse kirjastonhoitajana. Viipurilainen osakunta oli perustanut Lainakirjastoyhdistyksen syksyllä 1848. Sen tavoitteena oli monipuolistaa kansankirjastojen kirjavalikoimaa luonnontieteelliseen ja historiatiedon suuntaan, ettei kirjasto olisi vain hartauskirjojen kokoelma. On päätelty, että yhdistys oli mukana Johanneksen kirjaston aloitusvaiheessa, koska pitäjänkirjaston alkuperäisten kirjojen lukumäärä 35 vastasi Lainakirjastoyhdistyksen pitäjään lähettämien kirjakokoelmien laajuutta. Tiedetään todisteena myös, että Hertz piti yhdistykseen yhteyttä Johanneksen kirjaston asioissa.

Hertz jatkoi pappistyötä sekä kirjastotyötä uusilla paikkakunnilla ja Johanneksessa jatkettiin omin voimin. Asiakkaita oli ensi vaiheessa ilmoittautunut 38 ja heiltä perittiin pieni lainausmaksu kirjavaraston kartuttamiseksi. Lainaustoiminta on todettu vilkkaaksi. Kirjastonhoito oli seurakunnan käsissä, Hertzin jälkeen tehtävää hoitivat vuorollaan kappalainen K. Beyrath, kirkkoherra A. G. Hahl ja sen jälkeen lukkari. Kymmenen vuotta perustamisen jälkeen lainaus todettiin jo maksuttomaksi saatujen lahjoitusten sekä kolehtivarojen ansiosta. Kirjasto sijaitsi sakastissa. Johannekselaisten kannalta oli onnekaasta saada kirjasto vauhtiin jo noin varhaisessa vaiheessa. Keisarillinen asetus kielsi vuonna 1850 julkaisemasta muuta suomenkielistä kirjallisuutta kuin uskonnollista tai taloudellista. Kansankirjastojen perustaminen hiiptui ja lähti uuteen entistä vahvempaan nousuun vasta 1850-luvun lopulla, kun julkaisuoikeudet palautettiin suomenkielisille kirjoille ilman erikoisrajoituksia. Uudessa aallossa oli näkyvästi mukana Uuraan kirjaston perustaminen 1859-1860, jossa hankkeessa Viipurin Suomalaisen Kirjallisuuden Seura oli liikkeellelähden kummina.

Opettaja Eemeli Viteli piti 1929 puheen Johanneksen kirjaston 80 vuoden taipaleesta, varsinkin yhteyksistä kansakoulujen toimintaan. Seurakunnassa kirjaston hoito oli jäänyt vaille kunnollista vastuunkantajaa, perusta alkoi rapistua. Kaislahden-Rokkalan-Vahtolan alueelle saatiin 1870-luvulla koulutoiminta käyntiin ja vanha pitäjänkirjasto liitettiin siihen. Kouluilla tätä pitäjänkirjastoa pidettiin vuoteen 1902 asti, jolloin toteutui siirto kunnantuvalle.

Vuonna 1929 kunnan kantakirjastossa oli noin 1000 nidettä, sivukirjastossa Uuraassa 2000 nidettä, Kaijalassa vajaat 200 nidettä...

Rafin seurakuntaan on kirjasto parillaan tekeillä, ja on sieltä lähetetty rahoja 43 ruplaa 61 kop., joilla on pyydetty waan melkeen paksaita hengellisiä kirjoja, postillojaki. Rahoja on sieltä saatu kotoon lufusioilla sekä myös lahjoisja muutamilta seurakunnan herrasmiehiltä, jotta ovat: tilanhaltija Jaakko Alfthan, tuomarit Korhonen ja Salenius sekä myös ryttimestari Frey. Suurin lahja on tullut herra Alfthanilta sillä tavalla, että kuin Rafi Kirjolan rentiä menneenä talvena saivat jalkoa herra Alfthanin kansa juttua käydesään, lahjoitti herra A. ne hänelle tulewaksi tuomitut jalko-rahast, 24 ruplaa 65 kop., pitäjän kirjaston perustamiseksi. Muuten tulee tämä kirjasto toimeen Rafin seurakunnan kirkkoherran Sahlin kautta.

Se on oikastaan **Uuraan** kirjasto, jossa on 180 nidettä ja maksaa 58 ruplaa. Uuraan kylän kirjasto on saatu toimeen ainoastaan vapaaehtoisten lahjain kautta, jotka ovat tulleet sekä sen kylän herrasäätyijiltä että muulta rahvaalta, kaikki ollen hartaat tämän hyvän asian aifoitulemista auttamaan. Tämän kirjaston warjainainen toimeenpania on kuitenfi herra koulunopettaja Thurman. Tästä kirjastosta on tähän asti kuulunut lainatun ja luetun kirjoja ahferästi.

Uutispoimintoja Viipurissa ilmestyneestä Otava-lehdestä vuodelta 1860.

Uudenlainen lasten sukukirja

Piirustuksista ja kirjoituksista löytyy yllättävän paljon yhtymäkohtia elämään Karjalassa, vaikka nuoret eivät ole itse tavanneet Karjalassa asuneita esivanhempiaan. Karjalainen perinne on yhä elossa ja aika näyttää, mitä siitä vielä versoo.

Hannele ja Erkki Rekolan viiden lapsenlapsen yhteispiirustuksen aihe tuli siitä, että heidän perhepiirissään Hollolassa viljellään maata, samaan tapaan kuin **Skytän** kantatilalla Karhulassa 1700-luvulta lähtien.

Entä sitten toinen kuva: Höyryveturi kulkee **Anton Reunalan** kaupan ohi ja kipinät lentävät pärekatolle. Antonin poika **Lauri** istuu katolla vesiämpärin kanssa vartioimassa, että talo ei syty palamaan. Tämä tositarina 1920-luvun Kämärältä on ollut niin jännittävä, että se on siirtynyt sukupolvelta toiselle aina Laurin tyttärentyttärentyttäreille saakka.

Kolmen sukukuhaaran – **Kolit, Sumentolat ja Sailolat** – evakkomatka päättyi maanviljelyksen pariin Lietoon. Lasten piirustuksissa on lehmii, hevosia,

kanoja, traktoreita ja jopa kartta Liedon Suopohjan kylästä, jossa on nykyisin kymmenen Sailolan perheen kotia.

Nyky aika on mukana kuvissa. Esimerkiksi **Aarne** (7 v.) on piirtänyt kännykän, jolla hän soittaa ja lähettää viestejä mummille ja ukille.

Kirjassa on 67 iloista piirustusta, 2 sarjakuvaa ja 8 kirjoitusta. Mummo ja vaari – tai mummi ja ukki – ovat monessa mukana. Heidän kanssaan ajetaan traktoria, paistetaan makkaraa, ollaan mökillä, kalareissulla ja retkellä sekä herkutellaan mansikkatortulla ja lätyillä.

Kunnan 1927 valmistunut uusi kunnantalo, jossa kirjasto toimi yli vuosikymmenen.

Välillä sitä hoidettiin yksityisten toimesta kotona ja 1920-luvun lopulta lähtien uudessa kunnantalossa. Kirjastoa tuettiin viinaverorahoilla, kuten yleisesti tehtiin, mutta tämä kanava sulkeutui kieltolain alettua. Esimerkkejä on tämän jälkeen muualta maasta koiraveron tuoton käytöstä kirjaston hyväksi, siitä ei ole Vitelillä mainintaa. Kansanvalistusseuran tukea saatiin toki Johannekseenkin kirjahankintojen tueksi. Valtio alkoi itsenäistymisen jälkeen vaihteittain kasvattaa tukeaan kuntien kirjastoille, joskin osuus jäi silloin vielä murto-osaan kuluista.

Vuonna 1929 kunnan kantakirjastossa oli noin 1000 nidettä, sivukirjastossa Uuraassa 2000 nidettä, Kaijalassa vajaat 200 nidettä ja erikseen mainitsemaaton määrä lainausasemilla Hankalassa, Päätälässä ja Tikkalassa. Johannekseen perustettiin 14 kansakoulua ja niiden oppilaskirjastot olivat jossain mitassa avoinna myös muille kuin koululaisille. Koulukirjastojen yhteinen nidemäärä oli noin 2000.

Tämän lisäksi Johanneksen vireillä yhdistyksillä oli kirjastoja jäsenilleen tai kyläkohtaisesti. Tällaisia yhteisöjä olivat ainakin Karhulan nuorisoseura Kasvi, Kaijalan nuorisoseura, Revonsaaren nuorisoseura, Johanneksen maamiesseuran kirjasto Kaijalassa sekä mainitaan kahdella työväenyhdistyksellä olevan oma kirjasto. Vaahtolan kansakoulun yhteydessä pidettiin jo vuosisadan vaihteessa lukutupaa, jonne tulivat tärkeimmät aikakauslehdet ja päivälehdet. Ylipäänsä johannekselaisten lainaus- ja lukuaktiivisuus on ollut hyvää tasoa. Vuonna 1899 oli esimerkiksi Tikkanen kirjastossa tehty 1400 lainausta, vaikka käytössä oli vain 120 nidettä.

Tätä hyvää vaihetta seurasi täystuho. Osa kouluista paloi talvisodassa kirjastoineen ja siltä säästyneet kirjat koottiin pois tai hävitettiin venäläisten toimesta. Pyöreään Torniin oli tuotu kirjoja isoon kasaan, mutta emme tiedä oliko niitä muualtakin kuin Viipurista. **Pirkko Kanervo** on tästä aiheesta todennut, ettei Johanneksessa ollut kirjoja sinne palatsissa syksyllä 1941, mutta kirjastotoiminta alkoi seuraavana keväänä. Johanneksen esikunta vastaanotti toukokuussa niin sanotun reppukirjaston, joka käsitti 85 nidettä. Ne oli koottu Suomen kirjastoseuran aloitteesta. Kirjoihin lyötiin kunnan leima ja kirjasto avautui 5.6.1942, hoitajana **L. Laulainen** (Laila Laulainen?). Kirjastotoiminta Johanneksessa ei ehtinyt sadan vuoden ikään, sillä uusi alku katkesi kesään 1944.

Mielenkiintoinen kysymys on, onko kellekään jäänyt haltuun eli evakkokuormaan yhtään Johanneksen kunnan tai kansakoulun leimalla varustettua lainakirjaa. Sen saa pitää, mutta kuva kirjasta leimoineen otettaisiin kyllä vastaan.

– Hannu Rastas –

– Aarne Reunala –

Turun Karjalakuoron ja Petri Laaksosen yhteiset sävelet

Turun Karjalakuoro keväällä 2018 konsertissa Pöytyällä, etualalla vasemmalla Petri Laaksonen, säestäjä Tuula Sailola ja kuoronjohtaja Heikki Korhonen. (Kuva: Hemmo Huttunen)

Konserttia suunnittelemassa Turun Karjalatalolla: Heikki Korhonen, Petri Laaksonen ja Marja Huttunen.

Turun Karjalakuoro on vireä, karjalaiset juurensa tunnistava, tasokas, iloinen, monen sukupolven laulajia yhdistävä 50 laulajan sekakuoro, joka laulaa neliäänisesti. Kuoro perustettiin sodan jälkeen lievittämään siirtokarjalaisten koti-ikävää ja vahvistamaan yhteenkuuluvuutta. Kuorossa yli puolella on karjalaiset sukujuuret, jotka pohjaavat noin 20 menetetyn Karjalan pitäjään. Laulajien riveistä löytyy myös useita johannekselaisia. Karjalaisuus ei ole vaatimuksena kuoroon pääsylle, vaan tervetulleita ovat kaikki, jotka tuntevat vetoa kuoromusiikin esittämiseen.

Laulu raikaa kuorossa

Ohjelmistosta löytyy kevyttä ja vakavaa, uutta ja vanhaa, karjalaisia ja hengellisiä lauluja, sota-ajan lauluja, iskelmiä ja laulelmia **Malmstenista Junnuun ja Juha Tapioon**. Perinteiset karjalaiset laulut tulevat aina pysymään kuoron ohjelmistossa, mutta konserteissa esitetään myös uudempaa viihdemusiikkia. Omien konserttien lisäksi kuoro esiintyy vanhusten palvelutaloissa, yksityistilaisuuksissa, karjalaisten kotiseutujuhliissa sekä seurakuntien tilaisuuksissa. On laulettu myös ulkomailla: Ruotsissa, Virossa, Venäjällä, Unkarissa ja jopa Amerikassa asti.

Uutta ohjelmistoa kehitetään jatkuvasti nykyisen kuoronjohtajan **Heikki Korhosen** johdolla. Kuoron pitkäaikainen säestäjä **Tuula Sailola** antaa oman mausteensa esiintymisiin. Suomen 100-vuotis juhlavuoden kunniaksi järjestetyllä Kansallispuistoissa kajahtaa -kuorotapahtumassa esiintyminen Kurjenrahkan kansallispuiston maastossa oli mieleenpainuva kokemus. Sielläkin saimme sadepisaroihin niskaamme, mutta siihen laulajat ovat tottuneet ja silti hymy on huulilla laulun raikuessa.

Karjalaisille kesäjuhlille osallistutaan, joka vuosi eri paikkakunnalla. Perinteisiin on kuulunut pyhäinpäivänä laulaa Karjalaan jääneiden muistomerkillä Turun hautausmaalla. Vuosien varrella on ollut myös surullisia esiintymisiä, kun kuorolaiset ovat siunaustilaisuudessa saattaneet edesmenneen lauluystävänsä viimeiselle matkalle.

Yhteiset sävelkuviot

Keväällä 2017 kuoro esiintyi ensimmäisen kerran **Petri Laaksosen** kanssa hyväntekeväisyyskonsertissa Turun Mikaelin kirkossa. Harrastekuorolle sovitukset ovat olleet haastavia, mutta uuden oppiminen ja solistin kanssa laulaminen on ollut palkitsevaa ja suoranainen piristeruiske.

Pöytyän kulttuuriviikolla huhtikuussa 2018 pidimme kaksi ”Lastuna laineilla-menneestä tulevaan”-yhteiskonserttia. Viime lokakuussa ”Syksyn kirkas kipinä”-yhteiskonsertti veti Turun Maarian kirkkoon runsaasti väkeä. Kuoron omaan osioon oli valittu karjalaisia perinteisiä lauluja sekä myös uudempaa tuotantoa. Petri Laaksonen lauloi useita säveltämiään kappaleita.

Konsertin loppupuolella hän soitti In Memoriam-Karjalaiselle äidilleni -kappaleen, jonka hän oli säveltänyt muistotilaisuuteen. Petrin äiti oli kotoisin Hiitolasta, Veijalan kylästä.

Petrin sävellyksissä on jotain erityistä, joka saa sielun herkehtymään. Harjoituksissa sovitukset tulevat lähemmällä tavalla tutuiksi. Sävelkuluissa voi aistia luonnon ääniä; tuulen suhinaa ja aaltojen ääniä. Kaikista maailman maista -laulusta, eräs kuorolainen puki sanoiksi monen ajatukset: ”Tämä laulu kuvaa hienolla tavalla suomalaisuutta ja rakkautta omaan synnyinmaahan. Nyt tämä on minulle Suomi-laulu numero yksi.”

Sunnuntaina 5.5. 2019 (klo 16)
Turun Karjalakuoro esiintyy yhdessä Petri Laaksosen kanssa Helsingin Karjalatalolla

Tervetuloa kuuntelemaan Kevään kirkas kipinä -yhteiskonserttia! Lippu tiedustelut ennakkoon: 040 8345 849 /**Tuure Leskelä**. Tutustu tarkemmin kuoroon kotisivuilla: www.turunkarjalakuoro.fi.

– **Marja Huttunen** –
kuoron toimintasihteeri

Kesästä kesään

Poikanen pieni, aikana lapsuuden eli kesäiset päivät leikkien touhuten. Elämän kirjassa alku on vasta, sen uudet sivut yhä kiinnostaa lasta. Pihamaa on avara ja maailma suuri, siinä leikkiessään oppii hän elämään juuri, kun säilyisi aina tää kesä.

Touhua täynnä on jokainen päivä, niitä ei synkennä varjojen häivä. Kasvimaan mullasta matoja tonki, joessa kahlas, kaloja onki. Vaahtera suojaus varjonsa antoi. Mansikat makeat marjansa kanto. Antoisaa aikaa on kesän.

Viimein kesä on ohi, syksy tilalle ehti. Punakeltaiseen värjäytyi vaahteran lehti. Pian satoi ne alas, lunta päälle heitti. Koko tienoon se vaipallaan alleen peitti. Sinne piiloon jäi mennyt kesä.

Kevät-talvella aurinko säteitään antoi. Hanki aamuisin helposti poikasen kanto. Vaikka hangella hauska on lapsosen juosta, hän muisteli kesää ja arveli tuosta. Kun oikein kaivan tuon hangen alta, niin täytyy väistyä talvinen valta. Lumen alta löydän sen kesän.

Käteensä löysi lapion suuren, sillä kaivoi kuoppaa kinoksen juureen. Paljon lunta on vielä, vaan aikaa riittää. Joskus muihin leikkeihin välillä kiittää, taas palaten etsimään kesää.

Illalla väsymys poikasen voitti. Unikannelta hiljaa haltijat soitti. Uutta voimaa lapsi sai unesta tuosta. Taas lapion varteen jaksoi hän juosta, että löytyisi joskus se kesä.

Myös aurinko hymyili puuhalle tälle ja pienelle kesän ystävälle. Se antoi lämpöä päivän myötä, näin auttaen samalla poikasen työtä. Työ palkitsi ututteran tekijänsä.

Maa paljastui viimein lumen alta, päivä päivältä näyttäen suuremmalta. Tuli näkyviin pienoinen kesä. Myös vihreää ruohoa näkyi sieltä, kun kuihtuneet lehdet siirteli tieltä.

Suli viimein lumi, ruoho päivään herää, kevään kukkaset nousee ja tekee terää. Ilman täyttää monen linnun laulu, on luonto kuin parhain maalattu taulu. Myös lapsi sai sen kaivatun kesän.

– Saima Salonen –

* * * * *

Johannes-Seuran kotiseutumatkat 17.-19.5. ja 24.–26.5.2019

Kotiseutumatka Viipuriin ja Johannekseen 17.-19.5.2019

Matkan kohteena ovat Johanneksen kylät Vaahtola, Kukkola, Kaijala, Koskijärvi, Tikkala ja Karhula. Tarvittaessa voidaan käydä Uuraan suunnalla ja tietysti kohteena on Viipuri. Viipurissa on paljon nähtävää, mm. Alvar Aallon suunnittelema kirjasto, joka on avattu yleisölle entistä ehompana marraskuussa 2013. Viipurin taidemuseo/ Eremitaasin Viipurin filiaali, Viipurin linna ja Monrepos’n puisto. Kyläkohteissa on aikaa viipyä noin 5 tuntia. Matka tehdään yhteistyössä vastuullisen matkatoimisto Vistamatkojen kanssa.

Matkan aikataulu, reitti ja ohjelma

17.5.(perjantai) Lieto-Turku-Paimio-Helsinki-Porvoo-Hamina-Vaalimaa-Viipuri

Lieto /Shell piha	5.35
Turku/linja-autoasema, Läntinenkatu (kadunreuna tilausajolaituri nro 9)	6.00
Aninkaistenkatu-Uudenmaankatu-Uudenmaantie-110 tietä	
Kaarina/ent.Paraisten tienhaara	6.15
Piikkiö/entinen OP:n pysäkki (110-tien varressa)	6.25
Paimio/Vistamatkat, Vistantie 24	6.40
Halikko/Design Hill (tarvittaessa)	7.05
Salo/Piihovi (tarvittaessa)	7.10
Suomusjärvi/TB-Kivihovi (tarvittaessa)	7.30
Lohja/ABC-Routio (tauko)	7.50-8.20
Helsinki/Kiasman pysäkki, Mannerheimintie	9.10
Karhula/ABC-Amiraali (ruokailumahdollisuus)	10.50-11.50
Vaalimaa-Ylä-Urpala/tullit ja Viipurin Veikot	12.50-14.30
Viipuri, majoittuminen hotelli Viipuriin	
Päivällinen hotellissa tai ravintola Espilässä	

18.5.(lauantai) Viipuri ja Johanneksen kylät

Aamiainen hotellissa. Lähtö klo 9.15 Johannekseen. Käymme Vaahtolassa entisen kirkon paikalla ja hautausmaalla. Jatkamme bussilla kylille. Ensiksi Kukkola-Kaijala-Koskijärvi-Tikkala ja Karhula. Paluu Summan kautta Viipuriin. Vaitoehdoisesti voi jäädä Viipuriin kaupunkilomalle, tutustua nähtävyyksiin ja shoppailla. Päivällinen Pyöreässä tornissa.

19.5.(sunnuntai) Viipuri ja kotimatka-Vaalimaa-Helsinki-Turku-Lieto

Aamiainen hotellissa. Ostosaikaa aamupäivällä. Huoneiden luovutus ja tavarat bussiin klo 9.45.Käydään pellavakaupassa ja palataan kauppatorille, josta lähtö klo 12.30. Vaalimaalla tullit ja tax-free ostokset. Vaalimaalta jatkamme Karhulaan, jossa ruokailumahdollisuus Amiraalissa. Tauko myös Lohjalla. Tulo Turkuun noin klo 21.

Kotiseutumatka Viipuriin ja Johannekseen 24.-26.5.2019

Tervetuloa perinteiselle kotiseutumatkalle Viipuriin ja Johannekseen. Majoitus hotelli Lokissa Johanneksessa. Matka tehdään yhteistyössä Johannes-Seuran ja matkatoimisto Vistamatkojen kanssa. Matkakohteena Johanneksen kylät: Vaahtola, Rokkala, Kukkola, Kaijala, Koskijärvi, Karhula, Tikkala sekä saarikohteet Haltiansaari ja Revonsaari.

MATKAOHJELMA, REITTI JA AIKATAULU

24.5. (perjantai)Lieto-Turku-Paimio-Salo-Helsinki-Porvoo-Hamina-Vaalimaa-Viipuri-Johannes

Lieto/ Shell Roine.....	5.30
Turku/ Linja-autoasema (tilausajolaituri 9).....	6.00
Paraisten th.	6.15
Piikkiö/ Shellin pys.	6.25
Paimio/ Vistamatkat, Vistantie 24	6.40
Halikko/ Design Hill (tarvittaessa)	7.05
Salo/ Piihovi (tarvittaessa)	7.10
Suomusjärvi/ TB-Kivihovi (tarvittaessa)	7.30
Lohja/ ABC.....	7.50-8.20
Helsinki/ Kiasman pysäkki	9.15
Karhula/ Amiraali (ruokailumahdollisuus)	10.50-11.50
Vaalimaa/ tullit+Viipurin Veikot	12.50-14.30
Viipuri	
Johannes/ Lokki-hotelli, majoitus	
Päivällinen hotellin ravintolassa	18.00

Vaahtolan rantaa. Kuva: Tatu Kosonen.

25.5. (lauantai) Johannes/kylät ja saaret

Aamiainen hotellissa. Hotellin edestä kävellen veneelle rantaan. Hotellilta bussilla kylille klo 9.30. Saarissa oloaika sopimuksen mukaan. Kylillä viipymiset myös sopimuksen mukaan. Paluu hotellille ja päivällinen.

26.5. (sunnuntai) Johannes-Viipuri + kotimatka Viipuri-Helsinki-Turku

Aamiainen hotellissa. Huoneiden luovutus ja tavarat bussiin. Ajo Viipuriin ja ostokset. Kotiinlähtö kauppatorilta klo 12.30. Ajo Vaalimaalle, tullit ja tax-free ostokset. Ajo rajalta Karhulaan Amiraaliin, jossa ruokailumahdollisuus. Tauko myös Lohjalla. Ajo Turun seudulle, jossa olemme noin klo 21.

Kuva: Tatu Kosonen

Matkan hinta 265 €/hlö + viisumi 77 €/hlö sisältää seuraavat palvelut:

- ◆ bussimatkat ohjelman mukaan hyvin varustetulla bussilla
- ◆ majoitus Viipurissa hotelli Viipurissa H2-huoneissa
- ◆ aamiainen x2 + päivällinen x2
- ◆ matkaemännän (Liisa) palvelut ja Vistamatkojen kuljettajan palvelut
- ◆ viisumi + Viisumipalvelukeskuksen palvelumaksu + Fennian matkustajava-kuutus sekä rekisteröintivero Venäjän valtiolle sekä viisumin täyttökustannus.

Lisämaksusta:

- ◆ H1-huoneliä 45 €
- ◆ mahdolliset taksikuljetukset
- ◆ mahdolliset pääsymaksut ym.

Matkan hinta perustuu 1.1.2019 mennessä julkaistuihin ja kyseisenä päivänä voimassa oleviin hintoihin, valuuttakursseihin ja veroihin, sekä sovittuun mi-nimilähtijämäärään. Niiden muuttuessa pidätämme oikeuden muuttaa hintoja vastaavasti. Peruutus ja matkaehdot matkatoimistosta. Matka on valmismatka.

Muita yksityiskohtia:

- ◆ varausmaksu 100 €/henkilö ilmoittautumisen jälkeen
- ◆ loppumaksu 165 €/hlö + 77 €/hlö
- ◆ viisumiohjeet ja lomake lähetetään ilmoittautumisen jälkeen, samoin laskut varaus- ja loppumaksusta
- ◆ viisumipapereiden palautus 10.4. mennessä

Viisumia varten tarvitaan:

- ◆ hyvätasoinen mustavalkoinen passikopio kuvasivuaukeamasta
- ◆ 1 kpl passikuva (ei 3 kk vanhempi)
- ◆ esitätetty viisumianomuskaavake täytettynä

Passin pitää olla voimassa 6 kk matkan jälkeen.

Matkan varaukset **Liisa Katajaiselta** puh 040 7410425/ liisa.katajainen@gmail.com tai Vistamatkat Oy/**Inkeri Santala** puh 040 5807343/asiakaspalvelu@vistamatkat.fi

Matkan hinta 265 €/hlö + viisumi 77 €/hlö sisältää seuraavat palvelut:

- ◆ bussimatkat Vistamatkojen hyvin varustetulla bussilla
- ◆ majoitus Johanneksessa hotelli Lokissa H2 huoneissa
- ◆ aamiaiset x2 ja päivälliset x2
- ◆ viisumi, Viisumikeskuksen palvelumaksu, Fennian matkustajavakuutus, rekisteröintivero Venäjän valtiolle sekä toimiston viisumintäyttökustannus
- ◆ matkaemännän/Liisa Katajainen ja Vistamatkojen kuljettajan palvelut

Lisämaksusta: H 1 huoneliä 40 €.

Mahdolliset taksi- tai venekuljetukset. Venekuljetukset pyritään järjestämään sa-malla veneellä kuin aikaisempinakin vuosina. Venekuljetuksen hinta maksetaan bussissa menomatalla. Venekuljetuksen hinta ei sisälly perushintaan.

Matkan hinta perustuu 1.1.2019 mennessä julkaistuihin ja kyseisenä päivänä voimassa oleviin hintoihin, tariffeihin, valuuttakursseihin ja veroihin. Niiden muuttuessa pidätämme oikeuden muuttaa hintoja vastaavasti. Peruutus- ja matka-ehdot matkatoimistosta.

Muita yksityiskohtia: Varausmaksu **100 €/hlö** ilmoittautumisen jälkeen sopi-muksen mukaan. Loppumaksu **165 €/hlö +77 €/hlö** 12.4. mennessä, sen jälkeen heti varauksen yhteydessä. Viisumia varten passitiedot 12.4. mennessä. Esitätetty viisumikaavake täyttöohjeineen lähetetään matkustajalle varausmaksun jälkeen. Papereiden palautus 12.4. mennessä. Passin pitää olla voimassa 6 kk matkan päättymisen jälkeen.

Viisumia varten tarvitaan:

- ◆ hyvätasoinen, mustavalkoinen passikopio kuvasivuaukeamasta
- ◆ 1 kpl passikuva (ei 3 kk vanhempi)
- ◆ esitätetty viisumianomuskaavake täytettynä

Varaukset **Liisa Katajaiselta** puh 040-7410425 tai liisa.katajainen@gmail.com tai vastuullinen matkatoimisto **Vistamatkoilta** 02 4775600 tai matkatoimisto@vistamatkat.fi.

”Olen miettinyt toisenkin tuokion.....!”

Ääretön aava ympärillän, ymmär-rän viimeinkin sydämessäin: Kaikki muu turhaa ois, kunhan olla vain vois synnyinsaarensa arvoinen.

Näin runoili meidän kaikkien rakasta-ma **Junnu Vainio**. Aivan kuin tuossa tekstissä olisi jotain mikä yhdistää. Olla arvoinen – mitä se sitten tarkoittaakaan – karjalaisena, johannekselaisena. Olla ylpeä kotiseudustaan ja tunnustaa hei-monsa, johon on kuuluva koko ikänsä. Varmasti nämä Junnun säkeet tulivat mieleeni siitä, että olimme merellä ja aavaa oli ympärillä, ja ympärillä myös suuri joukko iloisia johannekselaisia.

Tunnelmia ja ajatuksia matkalta...

Kun sunnuntaina 27.1.2019 illalla lähdimme risteilylle Tallink Siljan Baltic Princessillä, oli pimeää, melkeinpä mustaa, mutta eipä se haitannut, kun päästiin laivaan lämpimään. Olihan laivalla-kin kylmä paikka paikoin, mutta näin parempi kuitenkin. Risteilyohjelmaa noudattaen sujui ohjelmoitu matkam-me hienosti. Yhdessä kiusallisessa ti-lanteessa **Johanssonin** perhe ei ollut ainoa. Illalla kun menimme hyttiin nukkumaan, laittoi **Pirkko** herätyskel-lon soimaan aamulla kello seitsemäk-si, jotta ehdimme mukavasti syömään aamiaista, joka oli katettu Buffettiin matkustajille kello 7.00 – 9.30 väliselle ajalle. Yhden aikaan yöllä Pirkko tuli petini viereen ja sanoi: Jukka, herätys-kellolle on tapahtunut jotain, se ei käy. No, voihan hel---, mitäs nyt? Meillä on ns. älypuhelin, mutta en ole opetellut laittamaan sillä herätystä ja sitä paitsi matkapuhelimin kelloaika muuttuu Ruotsin ajaksi johonkin aikaan yöllä. Entäs Pirkon matkapuhelin? Näpräsin sitä yöllä, ehkä tuosta kun painaa ok:ta niin mitä tapahtuu. Se matkapuhelin herätti. Mutta niin kuin kerroin, emme olleet ainoita ryhmässä joiden herätyk-sessä oli ongelmia, nimiä mainitsematta.

Ulkona sataa lunta peittäen rantamaisemaa!

Koolla Pekan kutsuma ryhmä.

Onko niin, että onnistuneessa matkassa pitää olla aina mukana myös hieman dramatiikkaa! Todella huonosti nukutun yön jäl-keen, koitti maanantai 28. päivä. Enää ei ollut kello 9.00 aikaan aamulla Tukholman rannassa pimeää. Pimeys oli muuttunut harmaaksi. Hyvä että sai olla laivalla. Oikein puistatti, kun katseli

hytin ikkunasta ulos, missä tuulen mu-kana lenteli valkoisia hahtuvia peittäen hieman ohimenevää maisemaa. Baltic Princess oli kääntänyt keulansa kohti Suomea ja Turkuua. Kello 11.00 kokoonnuimme yhtei-seen tilaisuuteen laivan kokoustilaan. Uteliaina ja mielenkiinnolla odotimme nukketeatteritaiteilija **Timo Väntsin**

esitystä, jota tuki paljon kertova kä-siohjelma. Sitä lukiessani huomasin mietteen, joka sopi minulle täsmälleen. Siteeraan Timon tekstiä: ”Halusin itse perehtyä tarkemmin siihen, millaista Karjalassa oli, miten kaikki tapahtui, miten asioihin suhtauduttiin ja suhtau-dutaan.” Timon esitys oli mielenkiintoi-nen, hyvä ja hauska ja herätti varmasti jokaisen muistelemaan omakohtaisia kokemuksiaan. Pitkien aplodien, keskus-telun ja kommenttien jälkeen todettiin tilaisuus päättyneeksi

”Kotomaan vaaran vuaret!”

Seuraavaksi **Pekka Saaristo** pyysi ko-koustilaan jäämään henkilöitä, joilla voisi olla vaikkapa ikänsä vuoksi muis-tissa tarinoita kerrottavaksi ns. vaaran vuosista. Tarinan kertojia jäi paikalle kymmenkunta, vaimoni Pirkko oli yksi heistä, ja tietysti Pekka ja Sirpa. Osaa matkalaisista saattoi jäädä mietityttä-mään ajatus, olisiko mahdollisesti myös hänen pitänyt jäädä? Kerroin Pekalle, että saatan kirjoittaa ajatuksiani taas pitkästä aikaa Johannekselaiseen ja myös siksi pyysin Pekkaa kertomaan mistä oikein oli kysymys. Ajattelin, että mat-kalla mukana olleiden ja muidenkin on hyvä tietää asiasta ihan Pekan tarkennus. Tekstiviestiniä lähetin hänelle sähkö-postiosoitteeni ja Pekka vastasi näin:

Kirjoitan talven aikana uuden näytel-män Tuiskulan Kesäteatteriin Säskylän Köyliöön. Näytelmän nimeksi tulee: Kotomaan vaaran vuaret! Tapahtumat sijoittuvat sotien jälkeisiin vuosiin 1945-48. Miehittämisen ja kommonistikumu-uksen vaarahan oli silloin todellinen. Käsittelen aihetta kuitenkin ”ruohon-juuri” tasolla. Mukaan tulee myös lap-sia, jotta pyrin keräämään kokeneilta lapsuus- ja koulumuistoja. Sain materi-aalia sanelukoneelle toista tuntia, jonka purin ja voin laittaa ne asiat liitteenä sinulle, jos siitä on apua. Köyliöön tultiin

Räisälästä, Kannaksen mahtipitäjäästä ja Köyliis sijaitsee myös Räisälä-museo! Temaattisesti näytelmä on jollain lailla jatkoa Silkkikivi näytelmälleni, jossa kuvasin johanneslaisten (oman sukuni äidin puolelta!) tuloa Paimioon. Näytelmän ensi- ilta on viikko jälkeen Juhannuksen perj. 28.6. Netistä löytynee jo tavaraa? Teksti valmistuu helmi- maa-liskuun vaiheilla, harjoitukset välittö-mästi sen jälkeen sisällä seuratalolla ja Vapun jälkeen ulkona Torpparimuseolla. Huumori ja elämänmyönteisyys eivät unohdu ja joitain aiheita ja ideoita sain myös Johannesveteraaneilta! Ans kattoo mitkä niistä kantavat esitykseen asti? Kannattaa tulla tarkistamaan!

*Riuskin kesäteatteriterveisin
Pekka S-to.
Ohjaaja- näytelmäkirjailija*

Kiitos Pekka! Olet nyt kertonut tarkas-ti lukijalle mistä oli kyse kun kutsuit ryhmän koolle. Melko varmasti perhe Johansson, Pirkko, o.s. **Kaukonen, Taru** ja Jukka ovat katsomassa kesäteatteriesi-tystä. Istumme aika lähellä näyttämöä, hieman etuviistoon vasemmalla.

Ääretön aava ympärillän....

Laiva oli ylittämässä merellä kohtaa, jolloin meri on rannaton. Jo Timon esi-tyksen aikana kulissit hieman heiluivat, mutta hetkeä myöhemmin huomasim-me miten aallot laivaa keinutti. Auta ar-mias, ainakin minun iässäni tasapainon pitäminen oli todella hankalaa.

Mutta muutaman tunnin jälkeen kaik-ki oli taas hyvin ja olimme Turussa. Tulimme rannasta taksilla. Kuskina oli erittäin mukava ulkomaalaistaustai-nen mies joka kertoi, että jo 30 vuotta sitten hän oli tullut rakkauden perässä Suomeen ja Jyväskylään, nyt kuitenkin hän ajoi taksia Turussa.

– Jukka Johansson –

Jukka jatkaa tarinaansa seuraavassa numerossa!

Kontot Johanneksesta ja vähän muualtakin

Abraham Matinpoika Konton suku Mattilassa

Abraham Kontto (1737-1813) oli en-sin veljensä Yrjön isännöimällä tilalla yhtiömiehenä ja sittemmin oman tila-osansa talollisena. Abraham ja **Aune Jaakontytär** (1735-1821) kävivät vihillä Koivistolla. Olisiko Aune Jaakontytär Kaijalan **Loikas-** tai **Rastas-**sukua? Kumpikin vaihtoehto näyttää mahdoli-selta. Ripillä Aune kävi Mattilasta käsin helmikuussa 1761. Lapsia Aunelle ja Abrahamille syntyi kymmenen: **Mikko** (s. 1761), **Helena**, **Maija** (s.1767), **Matti** (s. 1769), **Anna**, **Vappu**, **Yrjö** (s. 1777), **Kaisa**, **Leena** (1782-1846) ja toinen **Vappu**. Lapsista viisi, nimittäin Helena, Anna, Kaisa ja molemmat Vaput kuo-livat lapsina.

Mikko Abrahaminpoika Konton (1761-1821) jälkipolvia
Mikko Kontto avioitui Kaijalan Hörköltä olevan talollisentytär **Maria Yrjöntyttären** (1767-1842) kanssa. Mikolle ja Marialle syntyi kahdeksan lasta: **Aapro**, **Liisa**, **Aukusti**, **Kustaa**, **Juho** (s.1798), **Rieti** (s. 1801), **Niko** ja toinenkin **Abraham** (s. 1806). Mikon lapsista vain kolme kahdeksasta eli aikuisikän asti ja näistäkin nuorin eli Abraham kuoli alle 25-vuotiaana. Lampuotitalollinen Mikko Kontto oli kylän syyni- eli katselmusmies.

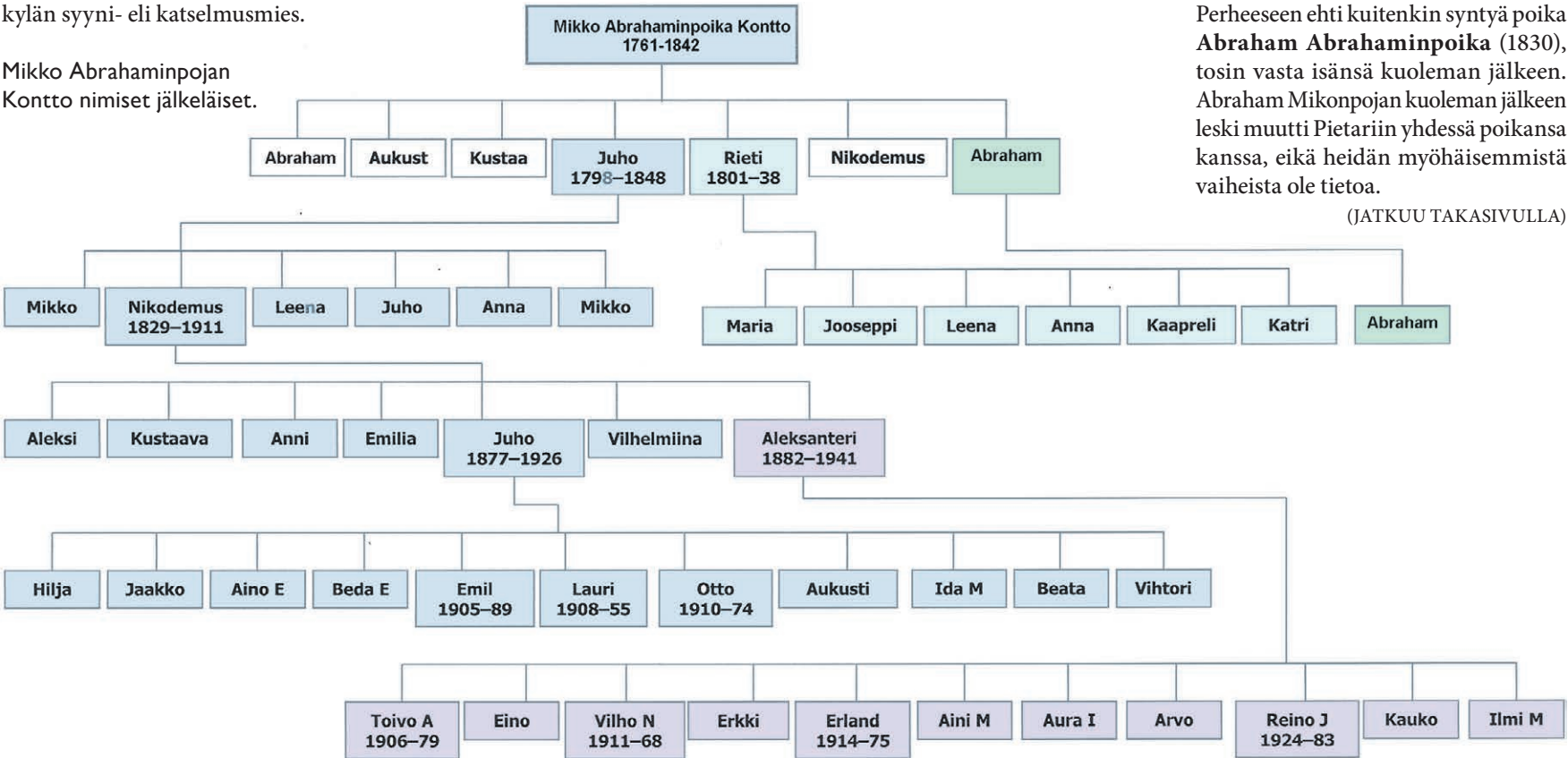
Mikko Abrahaminpojan Kontto nimiset jälkeläiset.

Juho Mikonpoika Kontto (1798-1848) nai piika **Katariina Nikontytär Sorvalin** (1804-1885) Koskelta. Juho Kontto tunnettiin myös nimellä **Juho Mattila**. Juhosta ei tullut syystä tai toi-sesta yrittämisenkään jälkeen talollista, vaan hän ansaitsi elantonsa Kosken la-sitehtaalla. Lisäksi vielä Juhon kuolema jätti Katariinan pienten lasten kanssa perunkirjoituksen mukaan lähes puille paljaille. Lapsia perheeseen oli kuitenkin

syntynyt yhdeksän: **Mikko**, **Nikodemus** (1829-1911), **Leena**, **Juho**, **Anna** (1835-93), toinen **Mikko** (1840-93), **Maija**, **Matti** ja **Leena**. Aikuisikän ehtineistä Anna ja Mikko jäivät naimattomik-si. Sen sijaan Nikodemus Juhonpoika Kontosta voidaan johtaa oma sukuhaa-ransa nimittäin Karhulan Kontot (ks. edellinen Johannekselainen 1-2/2019). **Rieti Mikonpoika Kontto** (1801-1838) haki puolisokseen Kaijalan Rautasepältä **Saara Tapanintytär Sepän** (1806-1872).

Lapsia perheessä oli kuusi: **Maria** (1827-1909), **Jooseppi**, **Leena**, **Anna**, **Kaapreli** ja **Katri**. Näistä ainoastaan Maria en-nätti aikuiseksi ja avioitui Hylkiälään **Tahvo Mikonpoika Hylkeen** (1823-1898) kanssa. Rietin kuoltua tämän leski Saara avioitui **Antti Pekanpoika Puusan** (1802-1846) kanssa. Lapsia heille ei syntynyt. Antin kuoltua Saara eli leskenä vävynsä talossa Hylkiälässä. **Abraham Mikonpoika Konton** (1806-1829) avioliitto **Anna Nikotytär Sorvalin** (1807-1893) kanssa jäi lyhyeksi. Perheeseen ehti kuitenkin syntyä poika **Abraham Abrahaminpoika** (1830), tosin vasta isänsä kuoleman jälkeen. Abraham Mikonpojan kuoleman jälkeen leski muutti Pietariin yhdessä poikansa kanssa, eikä heidän myöhäisemmistä vaiheista ole tietoa.

(JATKUU TAKASIVULLA)

- 1 Hannu Antinpoika Kontto 1560-1620
- 2 Risto 1585-1647
- 3 Eerikki 1630-1663
- 4 Matti 1660-1710
- 5 Pärttyli 1681-1764
- 6 Matti 1709-1741
- 7 Abraham 1737-1813
- 8.1 Mikko 1761-1842
- 8.2 Helena
- 8.3 Maija 1767-1832
- 8.4 Matti 1769-1815
- 8.5 Anna
- 8.6 Vappu
- 8.7 Yrjö 1777-1839
- 8.8 Kaisa
- 8.9 Leena
- 8.10 Vappu

Matti Abrahaminpoika Konton (1769-1815) jälkipolvia

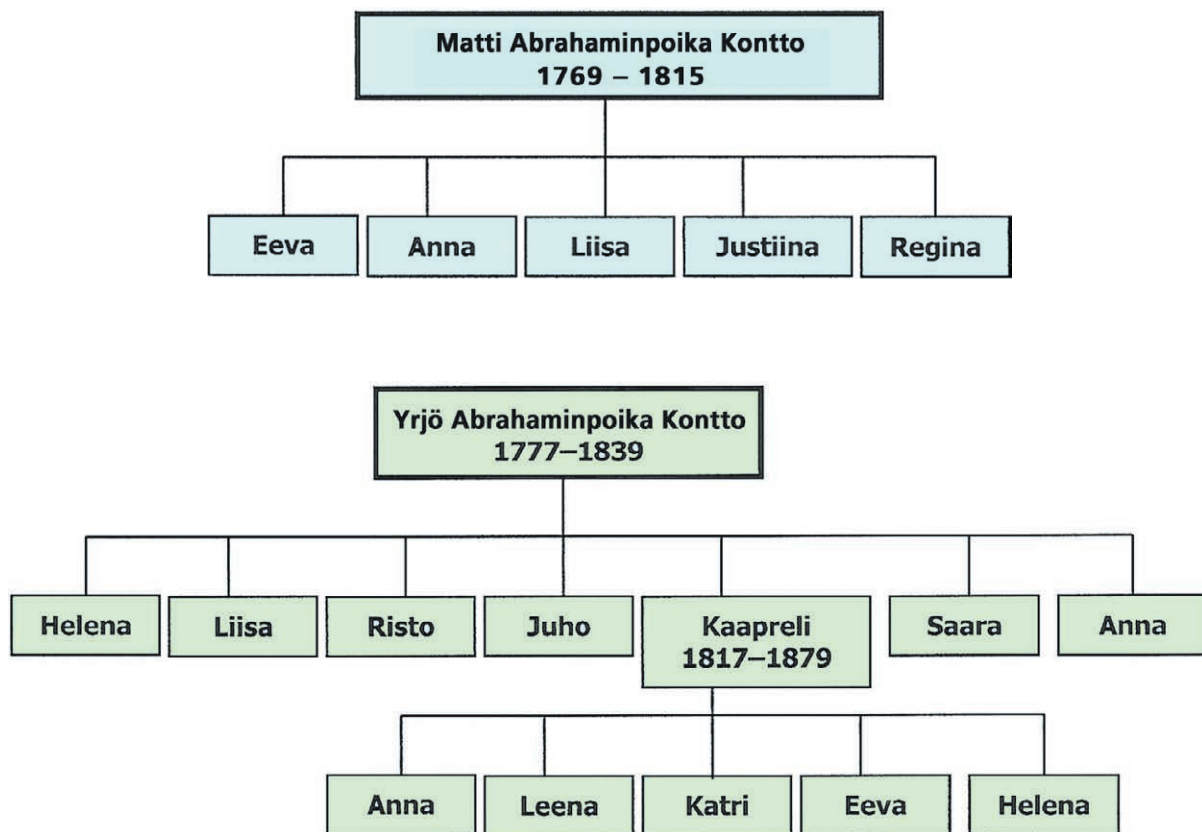
Matti Kontto haki itselleen puolison Revonsaaren Suikilta; talollisentytär Maria Rietintytär Suikin (1771-1825). Lapsia Matille ja Marialle syntyi viisi: **Eeva**, **Anna** (1798-1830), **Liisa**, **Justiina** (1803-1868) ja **Regina** (1805-1876). Anna toi taloon vävyksi **Pekka Mikonpoika Kuittun** (1792-1839), joka oli tullut Kaijalaan alkujaan rengiksi Taipalsaarelta. Pekasta tulikin myöhemmin Matti Konton tilaosan viljelijä. Justiina avioitui Kaijalaan talollisenpoika **Aaprami Pekanpoika Puusan** (1797-1853) kanssa ja Regina Matintytär muonamies **Kaapreli Eeronpoika Kaijasen** (1799-1864) kanssa Kirjolaan, mistä heidän tiensä vei Koivistolle.

Yrjö Abrahaminpoika Konton (1777-1839) jälkipolvia

Yrjö Kontto löysi puolison Koskelta. Yrjö Kontolla ja **Saara Yrjöntytär Parkkarilla** (1782-1837) oli seitsemän lasta: **Helena**, **Liisa** (s. 1808), **Risto**, **Juho**, **Kaapreli** (s.1817), **Saara** ja **Anna**. Liisa Yrjöntytär Kontto (1808-1863) avioitui Kuolemajärven Laasolaan talollisen ja lautamies **Matti Samuelinpoika Laasosen** (1807-44) kanssa. Samuelin kuoleman jälkeen Liisan puoliso oli **Juho Mikonpoika Haimi** (1818-72), myös Kuolemajärveltä. Kaapreli Yrjönpöika Kontto (1817-79) viljeli ensin tilaosaansa Kaijalassa, mutta siirtyi sittemmin työmieheksi Rokkalan tehtaalle. Myöhemmin Kaapreli oli talollisena valtiolta ns. lahjoitusmaista lunasta-

mallaan tilaosalla. Kaaprelin puoliso oli talollisentytär **Maria Mikontytär Mikkonen** (1818-1904) Rokkalan Koskelta. Lapsia heillä oli viisi tytärtä: **Anna** (1843-1882), **Leena**, **Katri**, **Eeva** (1852-1915) ja **Helena** (1855-1933). Leena ja Katri kuolivat parin vuoden ikäisinä. Anna Kaaprelintytär avioitui takaisin Kaijalaan rälssilampunpoika **Nikodemus Salomoninpoika Hiiren** (1834-1882) kanssa, Eeva Kaaprelintytär Hylkiälään talollisenpoika **Aleksanteri Joosepinpoika Hylkeen** (1852-1918) kanssa ja Helena Kaaprelintytär Tikkalaan laukkukauppias **Simeon Paavolaisen** (1840-1914) kanssa.

– Reijo S. Lehtinen –
reijo.lehtinen@outlook.com

Vahtola-Rokkala-Riionsaari-tapaaminen Littoisten Seurakuntatalossa 6.4.2019

Kampakuja 1, 20660 Littoinen klo 13-15.
Juuvvaa kohvii ja muistellaa ennevanhasii pääsiäisii, mitä syötii ja millasii taikoi tehtii.

Tervetuloa!

Uuras-Kilta ry:n sääntömääräinen vuosikokous lauantaina 9.3.2019 kello 15.00 Karjalatalon Wiipurisalissa (3. kerros).

Kahvitarjoilu, Tervetuloa!

– Uuras-Kilta ry:n hallitus –

Simo Hörkön Sukuyhdistys ry Sääntömääräinen vuosikokous sunnuntaina 31.3.2019 klo 13.00 Johannes-Seuran toimistolla, Myllytie 1, Piikkiö.

Kokouksen jälkeen aiheena on talvisodan evakkomatka 80 vuotta sitten.
Sukuyhdistys tarjoaa kahvit osallistujille. Tervetuloa.

– Johtokunta –

Littoisten Karjalaiset ry Kevätkokous sunnuntaina 24.3. klo 14.00

Anne ja Kimmo Helinillä Kuuravuorentie 2 Rusko. Kokouksen jälkeen vietämme tupailtaa.
Tervetuloa!

– Hallitus –

Päätilän koulupiiriläiset

KEVÄTTAPAAMINEN

Lauantaina 27.4.2019 klo 13:00
Johannes-Seuran toimistolla Myllytie 1, Piikkiö
Haastellaa ja kahviikii saahaa
Pien paketti mukkaa
Tervetuloo Piikkiö

Johtokunta

22.-24.3. ja 12.-14.4. Viipurin matka htl Victoria	145 €
9.-12.5. Pietarin matka htl Moskova pl opas, puolih.	250 €
3.-5.5. Viipuri htl Victoria	145 €
28.-30.6. Kotiseutu ja kylämatka Johannes, Viipuri alk.	145 €
6.-7.7. Laatokankierros opas Heikki, puolih.	634 €
19.-21.7. Lappeenranta - Saimaankanava - Viipuri	299 €
1.-7.8. Karjalan Helmet Sampo Ahto, puolih.	638 €
14.-18.8. Sotahistoria matka Vienan-Karjalasta -Viipuriin puolih. Sampo Ahto	688 €
30.8 -5.9. Valko-Venäjän matka, opas, puolih.	885 €

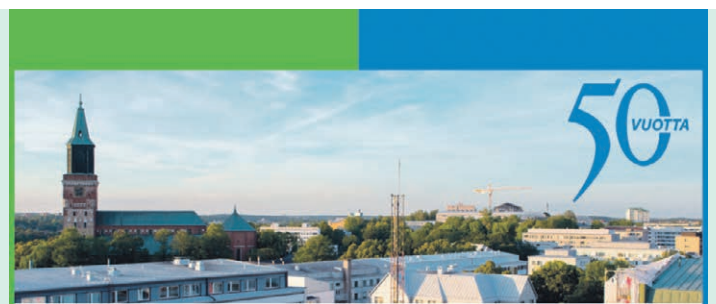
Ryhmän kerääjät, suunnitellaan
yhdessä ryhmällesi mukava matka!
Matkoja 32 vuoden kokemuksella!

StarTours Oy
Ritvan Matkat ja Retket

Viisumit:
Ryhmä 68 €, 12 kk 129 €,
24 kk 250 €

www.startours.fi

Tornikatu 4, Raisio, p. 020 7931 040

Kattavaa isännöintipalvelua Turun alueella

Turun talousalueen suurimpana yksityisenä isännöitsijätoimistona olemme tarjonneet kokonaisvaltaisia isännöintipalveluita jo yli 50 vuoden ajan. Se on luonut näkemyksen siitä, miten isännöintialan ammattilaisen tulee toimia.

Varsinais-Suomen Isännöintitalo Oy on auktorisoitu ja ISA ry:n auditoima, työntekijöidensä omistama isännöitsijätoimisto.

Kaipaako taloyhtiönne ammattitaitoisen ja osaavan isännöitsijätoimiston palveluita? **Ota meihin yhteyttä!**

Olette lämpimästi tervetulleita tutustumaan toimistoomme!

V-S Isännöintitalo Oy

Ari Kesäläinen, Toimitusjohtaja, RI (YAMK), AIT, ISA
p. 020 722 9944, 0400 523 194
Maariankatu 4 C, 20100 Turku
ari.kesalainen@isannointitalo.fi

www.isannointitalo.fi

Autokorjaamo Testipiste oy

Hallimestarinkatu 22
20780 KAARINA

Puh. (02) 243 5585
Faksi (02) 243 5100
Gsm (0400) 824 767
markku.hiiri@testipiste.fi

TOYOTA

autokorjaamo m.hiiri
testipiste

Johannekselainen

Johannekselainen ilmestyy 9 kertaa vuodessa

Kustantaja ja julkaisija:

Johannes-Seura ry

Toimisto:

Myllytie 1 (Kirkonkulma) 21500 Piikkiö, puh. 02-4795 118

Avoinn: keskiviikkoisin klo 12-17 sekä kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena arklauantaina klo 10-15. (ks. sivu 2)

www.johannes.fi

sähköposti: Johannesseura@elisanet.fi

Päätoimittaja:

Hannu Rastas, Saksantie 89, 21500 Piikkiö

Puh: 050-3541 363

Sähköposti: hannu.rastas@dlc.fi

Lehtitoimikunta:

Marjatta Haltia, Liisa Katajainen, Sari Scimone, Kaija Sipilä ja päätoimittaja.

Lehden toimittajia:

Kaikki lukijamme, johannekselaiset ja heidän ystävänsä.

Ilmoitushinnat: 0,55 €/palstamm (perusteena 4-palstainen sivu, palstan maksimileveys 70 mm).

Säännöllisistä jatkuvista ilmoituksista alennus.

Kuolinilmoitukset:

- korkeus < 10 cm = 80 €

- korkeus enintään 10-15 cm = 100 €

Kiitosilmoitukset: 5 €.

Tilaushinnat vuonna 2019:

Vuosikerta (9 lehteä) 30 € Suomi ja Ruotsi, muut maat 35 €.

Lisänumerot 3 €/kpl + mahdolliset toimituskulut.

Piikkiön Osuuspankki FI54 4714 1020 0595 46.

Toimituksellinen aineisto:

Lukijoiden kirjoituksia ja kuva-aineistoa otetaan muokattavaksi julkaisemista varten tai julkaistavaksi sellaisenaan.

Vastuu ja päätökset julkaisemisesta ovat toimituksen. Julkaisemisen jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan, muu aineisto pyydetään.

Vastuu ilmoituksista:

Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoituksen poisjäämisestä tai muusta julkaisemisesta sattuneesta virheestä lehden vastuu rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

Taitto: Esa Haltia

Sata-Pirkan Painotalo Oy